Täysistunto

Keskiviikko 18.3.2026 klo 14.00—17.18

5. Hallituksen esitys eduskunnalle luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 22/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.33 **Elinkeinoministeri Sakari Puisto** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, hyvät edustajat! Tänään käsiteltävänä on hallituksen esitys luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpanosta. Esityksen taustalla ovat luottolaitoksia koskevat luottolaitosdirektiivin ja vakavaraisuusasetuksen muutokset. Direktiivin ja asetuksen muutoksilla on saatettu voimaan Euroopan unionissa vuoden 2008 finanssikriisin jälkeen uudistetut kansainväliset standardit pankkilainsäädännölle eli niin kutsutut Basel III -standardit. Lisäksi muutoksien tavoitteena on kehittää pankkivalvontaa sekä vahvistaa pankkisektoria kohtaamaan paremmin ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan — ESG:hen — liittyviä riskejä.

Luottolaitosdirektiivin täytäntöönpano edellyttää muutoksia useisiin kansallisiin lakeihin, kuten luottolaitoslakiin, Finanssivalvonnasta annettuun lakiin sekä sijoituspalvelulakiin. Lakimuutokset koskevat useita eri osa-alueita, esimerkiksi luottolaitosten hallintoa ja riskienhallintaa, viranomaisten tietojenvaihtoa, kolmansien maiden sivuliikkeiden vaatimuksia sekä Finanssivalvonnan valvontatyötä ja toimivaltuuksia. Lisäksi lakimuutokset koskevat Finanssivalvonnan riippumattomuutta. Muutosten myötä Finanssivalvonnan johtokunnan jäseniä sekä Finanssivalvonnan virkamiehiä velvoittavat esimerkiksi karenssisäädökset, sekä kiellot hankkia tai luovuttaa tiettyjä rahoitusvälineitä.

Direktiivin tarjoama kansallinen liikkumavara ehdotetaan esityksessä hyödynnettäväksi panemalla täytäntöön ne kansalliset optiot, jotka mahdollistavat joustavuutta ja vähentävät hallinnollista taakkaa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön EU:n vakavaraisuusasetuksen tarjoama kansallinen optio asuntoluottojen riskipainoa koskevasta määräaikaisesta siirtymäajasta. Kyseinen siirtymäaika mahdollistaa sisäisiä riskimalleja käyttäville pankeille suotuisamman vakavaraisuuskohtelun kokonaisriskipainolattian laskennassa.

Lisäksi täytäntöönpanosta erillisenä asiana ehdotetaan hallituksen esityksessä muutoksia Suomen Pankin riippumattomuuden vahvistamiseksi. Muutokset esitetään Suomen Pankin virkamiehistä annettuun lakiin. Ehdotettujen muutosten myötä Suomen Pankki voisi jatkossa tehdä karenssisopimuksia virkamiesten kanssa.

Ehdotetuista muutoksista seuraa vaikutuksia erityisesti luottolaitoksille, Finanssivalvonnalle ja Suomen Pankille. Näille tahoille tulee tiettyjä uusia velvollisuuksia, jotka vaikuttavat niiden hallinnolliseen taakkaan. Riskienhallintaa ja valvontaa koskevat muutokset tehostavat luottolaitosten riskienhallintaa sekä riskien viranomaisvalvontaa, mikä parantaa rahoitusjärjestelmän vakautta.

Lisäksi samalla esityksellä pannaan täytäntöön EMIR-direktiivi ja annetaan EMIR-asetusta täydentävää kansallista sääntelyä keskusvastapuolia koskien.

Esitykseen sisältyvät lait on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian, jotta luottolaitosdirektiivi saadaan pantua täytäntöön.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mehtälä, olkaa hyvä.

14.36 **Timo Mehtälä kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys koskee luottolaitosdirektiivin kansallista täytäntöönpanoa. Asia on tekninen mutta saattaa aiheuttaa edelleen lisää sääntelyä. Yhä useammin nousee tuolta maakunnasta sama viesti: pankeista ei enää saa lainaa. Pankit ovat kääntäneet selkänsä nuorille toimeliaille ihmisille. Näin tämän kehityksen myös itse, kun olin pankin hallinnossa 15 vuoden ajan.

Otetaan esimerkiksi tavallinen työssäkäyvä perhe, joka asuu tunnin päässä Oulusta ja haluaisi rakentaa talon tai vastaavasti haluaisi muuttaa suurkaupungista hiukan kauemmas. Kaikki järkevät syyt myöntää lainaa ovat siis olemassa, ja aiemmin on ollut varmaa, että tällaisessa tilanteessa lainan myös saa. Näin ei enää ole. Pankit ovat ryhtyneet ohjaamaan suomalaista aluepolitiikkaa eivätkä toimita tehtäväänsä eli ihmisten hankintojen mahdollistamista.

Pahin esimerkki on nuoresta perheestä Itä-Suomesta. He halusivat ostaa hyväkuntoisen talon. Pankki katsoi talon vakuusarvoksi 30 prosenttia lainoitettavasta summasta. Tämähän on käsittämätöntä. Talo jäi ostamatta tällaisilla vaatimuksilla, koska nuorella perheellä ei voi olla käteisvaroja tai muuta vakuutta satojatuhansia euroja.

Sama viesti kuuluu myös monilta eri alojen yrittäjiltä maatiloja myöten: lainansaanti investointeihin on työn ja tuskan takana. Hallituksen pitäisi nyt ehdottomasti panna toimeen erityistalousalueet, joilla rahoitukset kotitalouksiin ja yrityksille toteutuisivat suurten kaupunkien ulkopuolella.

Arvoisa puhemies! Nyt käsittelemme hallituksen esitystä, joka tulee todennäköisesti lisäämään edelleen pankkisääntelyä. Lainsäädännön arviointineuvosto on lausunnossaan arvioinut näin: ”Esitysluonnoksessa olisi hyvä kuvata sääntelytaakan kasvun mittaluokkaa edes karkealla tasolla. Lausuntopalautteen perusteella esimerkiksi ESG-raportoinnin arvioidaan aiheuttavan merkittävää sääntelytaakkaa. Kansallisen liikkumavaran käytöstä on vaikea saada kokonaiskäsitystä, vaikka esitysluonnoksessa mainitaan kansallinen liikkumavara useita kertoja. Esitystä selkeyttäisi, jos kansallisen liikkumavaran käytöstä olisi taulukko tai muu kooste esimerkiksi vaikutusarviointiluvussa, etenkin siksi, että sääntelyn keventäminen ja sujuvoittaminen on vallitseva tavoite.” Kysyn arvoisalta ministeri Puistolta: onko hallitus ottanut esityksessään huomioon lainsäädännön arviointineuvoston lausunnon tärkeät havainnot? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Ollikainen, varsågod.

14.39 **Mikko Ollikainen r:** Ärade talman! Inledningsvis vill jag tacka minister Puisto för presentationen av denna proposition. Det är ju en del av Basel III, och det är ju så att vi förstås är ganska bundna av de här restriktionerna och reglerna som kommer från EU. Men precis som det kom fram här i den tidigare talturen så får vi med jämna mellanrum respons kring tillgången och möjligheten att få lån, och jag är säker på att minister Puisto och ministerstaben har gjort sitt yttersta för att vara så flexibla som möjligt enligt de regler som finns att tillgå från EU-håll.

Arvoisa puhemies! EU-lainsäädäntö on tosiaan tässä taustalla, ja olen varma siitä, että ministeri Puisto ja myös hallitus ovat tehneet parhaansa, että katsotaan tätä kansallista liikkumavaraa. Kuten edellisessä puheenvuorossa tuli esille, niin kuulemme moneltakin suunnalta sekä pk-yritysten että myös kotitalouksien lainansaantimahdollisuuksista, ja tämähän osaltaan lisää jonkin verran hallinnollista taakkaa, joskin nyt sitten on kansallista mahdollisuutta joustoon. Elikkä pyytäisin, että ministeri voisi vähän avata vielä sitä kansallista joustoa, mitä se nyt sitten tarkoittaa ihan käytännössä. Olisi hieno asia kuulla tästä lähemmin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

14.41 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Nyt käsittelemme äärimmäisen tärkeää asiaa, tätä vakavaraisuusasiaa, kun Basel kolmosen sääntöjä tulkitaan Suomessa aivan mielettömän tiukasti. Nyt toivottavasti tässä asiassa, mitä hallituksen esityksessä käsitellään, pystyttäisiin käyttämään tätä kansallista säätövaraa, harkintavaltaa, mikä on Suomelle hyväksi ja mikä ei ole.

Todellakin maaseudulla varsinkin pankkien antamat luotot ovat kiven alla, jos sielläkään. Nimittäin olen kotikunnassanikin Ilomantsissa huomannut sen, että pankista rahan saanti vaikka omakotitalotyömaalle on lähes mahdotonta. Maatilojen lainoittaminen on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Kun kotikuntanikin pankki liittyy tähän yhteiseen pohjoiskarjalaiseen Osuuspankkiin, niin se on ihan selvä asia, kun Joensuussakin tilanne on jo semmoinen, että omakotitaloille tai kerrostaloille kaupungin ydinkeskustassa annetaan kyllä kunnostusrahaa remontteihin, velkaa eli lainoja, mutta reuna-alueilla ei mitään. Siis kaupungin reuna-alueillakaan, siellä esikaupunkialueilla, ei tule rahaa. Elikkä tämä rahoitusmarkkina on mennyt aivan sairaaksi.

Arvoisa ministeri, kun te käytte siellä EU:ssa ja puhutte näille pankkijohtajille, sanoisinpa, että on melkeinpä parempi, että tälle pankinjohtajalle puhuisitte painavaa sanaa siitä, että alettaisiin vihdoin ja viimein rahoittaa näitä suomalaisia yrityksiä, koska kotikunnassanikin on pari yritystä saanut vesiperän. Yhden yrityksen johtaja kertoi murheissaan siitä, että hän ei saa lainaa, vaikka yritysidea on hänellä loistava ja on aivan varmasti tolkun mies. Se perhe, joka yrittää, varmasti olisi pärjännyt, vaan kun ei rahaa tule, niin ei tule. Elikkä investoinnit ovat täysin jäissä, yrityskaupat jäissä. Miten teet vaikka maatilalla sukupolvenvaihdoksen, kun ei rahaa saa? Harvalla nuorella yrittäjällähän on miljoona takataskussa rahaa, ja jos siellä se miljoona on takataskussa rahaa, niin mitä ihmettä se lähtee vielä kokeilemaan jotain muuta, epävarmaa, kun hänellä on jo miljoona saantona? Elikkä tässä on se suomalaisen yhteiskunnan kehittämisen iso, todella iso ongelma.

Toivon, arvoisa ministeri, teille menestystä tässä työssänne, että saatte tähän asiaan jotain tolkkua, koska nyt tämä on näiden Basel 3:n säännön ylitulkintojen takia mennyt aivan mahdottomaksi. Suomi on valtio. Minkä tautta meidän pitää aina olla jonkun isomman käden ohjattavissa? Vielä silloin 90-luvulla ja sitä aikaisempina aikoina olimme toisen käden ohjauksessa enempi tai vähempi. Nyt kun olemme taas Euroopan unionin jäsen ja Naton jäsen, niin nyt sitten meitä Bryssel ohjaa, ja tuntuu välillä, että mikä meitä oikeasti ohjaakaan. Pitäisi nyt pikkuhiljaa ruveta tässä maassa löytymään semmoinen kansallinen näkökulma näihin asioihin. Se on selvä asia, että Euroopan unioni vaatii sitä sun tätä, mutta kaikissa direktiivien tulkinnoissa ja säännöissä meillä on aina se Suomi-lisä, elikkä pannaan säännöt 50 prosenttia tiukemmalle kuin EU vaatii. Toivon, että ministerillä riittää rohkeus kokeilla, että vedetään oikein kerralla kunnolla väljäksi ja katsotaan. Kyllähän he älähtävät sieltä. On siellä niin monta tuhatta virkamiestä, että kyllä he teille soittavat, arvoisa ministeri.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

14.44 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa herra puhemies! Suomen maaseudulla ei saa lainaa. Siellä eivät maatilayritykset tahdo saada lainaa, siellä eivät pk-yritykset tahdo saada lainaa eikä myöskään asuntorakentaminen kiinnosta pankkeja. Pankit vetäytyvät aina Basel kolmosen taakse, ja tässäkin talossa on käyty hyviä keskusteluja ihan tässä suuressa salissakin siitä, miten tätä tilannetta pitää helpottaa. Yrityspuolella oli vielä ilmiö, että Finnvera lopetti pienyrityslainat, mutta kiitos, että ne on nyt uudelleen avattu. Eli sieltä Finnveran kautta yritykset voivat vähän saada helpotusta, mutta se on aika korkeakorkoista ja lyhytjaksoista. Tietenkin päätoimialan pitäisi olla, että pankit toimisivat normaalisti.

Kun pankit sanovat, että vakavaraisuussäännöstö estää heitä lainoittamasta, niin oletin, että tämä lainsäädäntö olisi asian höllentämistä, kun pääministeriä myöten sitä luvattiin. Nyt vähän saan sen käsityksen — käsitinkö oikein? — että vaikka täällä lukee, että Baselin standardit eivät ole valtiosopimuksia eivätkä ne ole sellaisenaan valtiota velvoittavia, niin kun Basel miettii jo seuraavia kiristyksiä ja edelleenkin byrokratiaa lisää, niin Suomi ottaa etunenässä nämä käyttöön, vaikka täällä suuressa salissa toivottiin mahdollisimman paljon löysentämistä, niin etteivät pankit ainakaan sen vakavaraisuussäätelyn taakse jatkossa menisi. Toivon, että ymmärsin väärin, ja tiedän, että ministerillä on tahtotila, kun se Finnverapuolikin on ratkaistu, mutta eiköhän oteta kaikki ne löysennykset nyt käyttöön, mitä tässä on mahdollista, ja tehdään vielä valiokunnassakin muutokset. Tai sitten odotetaan niin kauan, että Euroopassa kaikki muutkin ovat tämän pistäneet käyttöön, ettei jälleen olla etunenässä viemässä meidän kilpailukykyämme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Oinas-Panuma, olkaa hyvä.

14.46 **Olga Oinas-Panuma kesk:** Arvoisa herra puhemies! Kyllä se viesti siellä kentällä on myös minulle sama kuin mitä edeltäjät ovat sanoneet, eli paljon tulee viestiä siitä, että ei saada lainaa — ei saada lainaa asunnon ostoon, ei saada lainaa omakotitalon rakennukseen, etenkään haja-asutusalueelle, ja ei saada lainaa yritystoiminnan laajentamiseen. Kun täällä salissa on niin kovasti etsitty sitä kasvun estettä, miksi meillä ei talous lähde kasvuun, niin kyllä näen, että tässä on yksi syy sille, yksi ehkä olennaisin syy, eli tämä rahoitus meillä ei tällä hetkellä toimi. Se on iso jarru. Tässä lakiesityksessä on semmoinen riski,

että meillä tulee taas lisää pankkisääntelyä ja tulee taas pikkuisen lisää byrokratiaa, ja tässä lausuntopalautteessa sanotaan, että ESG-raportointi tuo merkittävää sääntelytaakkaa. Eihän se ole oikeastaan mistään kotoisin. Se on oikeastaan aika harmillinen juttu. Kysymykseni kuuluukin: kun te nyt tuotte tämmöistä kiristävää lainsäädäntöä ja tuotte sitä lisäbyrokratiaa, niin olisi mukava, että siinä rinnalla tuotaisiin sitten joskus jonkunlaista joustavuutta ja jonkunlaista helpotusta tähän tilanteeseen, eli milloin meille on tulossa semmoisia lakiesityksiä, jotka helpottavat tätä tilannetta, jotta ihmiset alkavat saada rahoitusta, jotta yritykset alkavat saada rahoitusta ja jotta me saadaan tämä maa kasvuun?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hamari, olkaa hyvä.

14.48 **Lotta Hamari sd:** Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön EU:n vakavaraisuusasetuksen jäsenvaltio-optio asuntoluottojen riskipainoon liittyen. Optio mahdollistaisi osalle sisäisiä riskimalleja käyttävistä luottolaitoksista suotuisamman vakavaraisuuskohtelun vuoden 32 loppuun saakka. Miten te, ministeri, perustelette tämän ratkaisun riskienhallinnan näkökulmasta, ja voiko se samalla lisätä riskiä rahoitusjärjestelmän vakaudelle tai asuntoluottomarkkinoille pitkällä aikavälillä? Tässä on toki nostettu näitä ongelmia asuntolainan saannissa.

Keskustelimme talousvaliokunnan ja ministerin tapaamisessa viime viikolla samoiten näistä taloyhtiölainoista, ja myöskin niihin on kenties tulossa joitakin helpotuksia. Osaatteko niitä avata, tai voiko tässä yhteydessä niistä kertoa jotakin?

Mutta tästä esityksestä vielä. Tässähän on luottolaitoksille ja Finanssivalvonnalle sekä EKP:lle tulossa lisää tehtäviä, vai onko tulossa? Ja millä tavalla kommentoitte näitä resursseja? Meillä on talousvaliokunnassa aika paljon sellaisia esityksiä, mitkä lisäävät näitä tehtäviä myös viranomaisille. Siihen toivoisin ministeriltä kommenttia. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

14.49 **Hanna Kosonen kesk:** Arvoisa puhemies! Tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja luotonannon saamisesta Suomessa ja siitä, kuinka se on aika lailla monella alueella talouskasvun hyvinkin näkyvä jarru — ei mikään näkymätön jarru vaan hyvin näkyvä — kun monet yritykset tai asunnonvaihdosta tai uuden kodin ostamisesta unelmoivat yrittävät käydä pankeissa hakemassa lainaa ja se ei vaan onnistu. Tämähän ei ole pelkästään näiden seutujen ongelma, joissa väki vähenee, vaan ihan tämmöisten kasvukeskustenkin reuna-alueilla omakotitaloja on vaikea ostaa. Samalla sitten saadaan asuntokauppa jumiin, mikä monella tavalla estää työn liikkuvuuden ja uuden elämän aloittamisen, ihan näitten oikeiden osaajien löytämisen oikeille paikoille, ja sitten tietysti toisena on tämä yritysten kasvun estäminen, koska ei pystytä investointeja tekemään.

Eli toivottavasti tässä hallitus tekee kaikkensa, että kansalliset joustot pystyttäisiin näissä ottamaan käyttöön. Tässä Basel kolmosessa, lainsäädännössä, jota on vähitellen eri hallituskausien aikana tänne Suomeen tuotu, ongelmana on se, että se kohtelee koko Eurooppaa samalla tavalla ja se on luotu nimenomaan Etelä-Euroopan pieniä pankkeja varten, jotka eivät ole niin vakavaraisia. Sitten me täällä Pohjois-Euroopassa isojen vakavaraisten pankkien kanssa tästä samasta säätelystä kärsimme, ja juuri sen takia täällä Suomessa pitäisi kyllä kaikkien joustojen olla käytössä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

14.51 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Tämän Basel kolmosen ja kaiken tämän vakavaraisuussäännön kohdalla, mitä tulee tuolta kansainväliseltä ja EU-tasolta, tietyllä tavalla aina täytyy muistaa, että siellä on taustalla myöskin sellainen tilanne, että pankkisektori on ollut aika huonossa tilanteessa välillä ja kaikennäköisiä pankkikriisejä on tänne tullut. Nämä kaikki säännöt ovat tulleet sitä kautta, että sitä vakavaraisuutta on kasvatettu. Nämä ovat nyt niitä sääntöjä, ja me maksamme nyt sääntöjen kautta. Tavallaan se on myöskin sen kuluttajan ja säästäjän etu, että ne pankit ovat vakavaraisia. Tämäkin puoli tässä keskustelussa ehkä kannattaa muistaa.

Ensinnäkin viesti on kyllä meiltä kaikilta — vähän joka puolella Suomea kuuluu se — se, että erityisesti harvaan asutulla alueella mutta myöskin muualla lainansaannin ongelmat ovat olemassa. Siihen liittyy nimenomaan vakuudet ja vakuuksien tasot ja noin poispäin. Sitten kun me ollaan ihmisen elämän perusasioissa — työ, asunto ja sitten se yrittäminen — niin kaikkiin niihin liittyy tämä lainojen ottaminen tai rahalaitosten kanssa toimiminen ja se, miten tämä saadaan toimimaan niin luontevasti, että se edesauttaa elämää ja tuo mahdollisuuksia tehdä eri alueilla Suomessa töitä.

Arvoisa puhemies! Kysyisin ministeriltä: Nyt tässä kun tätä vertaillaan eurooppalaisittain, niin onko meillä jotenkin erityisen iso ongelma tässä näihin muihin maihin nähden? Onko siellä samanlaista keskustelua näistä lainansaantimahdollisuuksista ja muista, eli kun teillä on näitä eurooppalaisia yhteyksiä, niin miten se siellä näkyy? Sitten toinen kysymys liittyy tähän joustavuuden elementtiin, joka tässä on mahdollinen: kuinka paljon se auttaa oikeasti näissä lainansaantimahdollisuuksissa jatkossa? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

14.53 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa puhemies, kunnioitettu ministeri! Käsittelyssä oleva esitys on merkittävä erityisesti yritysten rahoituksen näkökulmasta. On keskeistä, että suomalaisilla yrityksillä säilyvät vahvat edellytykset saada rahoitusta kasvuun, investointeihin ja uudistumiseen. Esitys vahvistaa pankkisektorin vakautta ja luottamusta. Tämä on yritysrahoituksen perusta. Vain vakaa ja hyvin valvottu rahoitusjärjestelmä pystyy turvaamaan pitkäjänteisen ja ennakoitavan luotonannon myös epävarmoina aikoina.

Vaikka sääntely lisää velvoitteita, se samalla vähentää järjestelmäriskejä ja ehkäisee kriisejä, jotka heikentäisivät rahoituksen saatavuutta laajasti. Yrityksille tärkeintä on ennakoitava, ketterä ja luotettava toimintaympäristö. On kuitenkin tärkeää varmistaa, ettei sääntely tarpeettomasti kiristä erityisesti pk-yrityksien rahoituksen saatavuutta. Vaikutuksia on seurattava tarkasti ja tarvittaessa reagoitava nopeasti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

14.54 **Piritta Rantanen sd:** Herra puhemies! Tässä on paljon pidetty hyviä puheenvuoroja nimenomaan siitä, mitkä ovat niitä valtiota velvoittavia ja missä sitä joustomahdollisuutta on. Odotin tässä jo aiemmin edustaja Hoskosen puheenvuoroa, että löytyykö sieltä sanaa ”turve”, mutta ei löytynyt, ja nyt käytän sen itse, koska mehän olemme joutuneet sellaisiin tilanteisiin — olen itse Neovan hallintoneuvoston jäsenenä —, on tullut useita esimerkkejä siitä, että on nimenomaan niin, että ylitulkitaan, että jos on edes tulossa jokin

mahdollinen säännös, niin se jo estää rahoituksen saamisen, ja tämä on tullut esiin esimerkiksi turvepeltoihin liittyvissä maatiloissa.

Mutta se ei ollut se itse asia, vaan nimenomaan se, kuinka se, että jotakin on jo valmisteilla, voi vaikuttaa siihen, mitenkä jo sovelletaan meillä. Hyvin tiukasti Suomessa yleensä halutaan tulkita näitä.

Täällä käytettiin erittäin hyviä puheenvuoroja näistä taloyhtiölainoista ja kotitalouksien lainansaannista yleisesti. Kyllähän se asettaa alueet erittäin eriarvoiseen asemaan, että täällä pääkaupunkiseudulla, Helsingissä, voit vakuuden ostaa rahalla, että jos sinulla on olemassa semmoinen eurosumma, niin sinä voit sen vakuuden ostaa, ja sitten siellä maaseudulla tuntuu, että ei riitä mikään sen lainan saamiseen. Mitä olisi sellaisia keinoja, mitä hallitus voisi tämän... Uskon myös siihen, että tämä on aidosti yksi iso kasvun este ja esimerkiksi työntekijöitten liikkuvuuden este. Mitä keinoja voisimme tähän yhdessä löytää?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

14.56 **Markku Siponen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Todellakin tämä rahoituksen saatavuus on tällä hetkellä maassamme yksi suurimpia ongelmia. Sen sai taas kuulla tuossa loppuviikon aikaan, kun kierteli tuolla maakunnassa. Pari esimerkkiä: Toisessa oli kyse maatilan sukupolvenvaihdoksesta, johon ei rahoitusta löytynyt. Toinen oli sitten tämmöinen, että huoltoasemalle olisi jatkaja mutta ei kerta kaikkiaan saa rahoitusta, että pystyisi pienessä kunnassa sitä yritystoimintaa jatkamaan. Jokainen meistä ymmärtää, mikä merkitys tämmöisellä pienellä huoltoasemalla ja huoltamon yrittäjällä on kunnalle, kunnan elinvoimalle ja niille palveluille.

Nyt kun on tämä hallituksen esitys luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanosta, niin näyttäisi, että on yksimielisyys siitä, että tulee lisää sääntelyä, tulee lisää byrokratiaa, mutta epävarmaa on se, helpottaako vai vaikeuttaako tämä nyt yritysten rahoituksensaantia tai maatilojen sukupolvenvaihdoksia tai esimerkiksi kotitalouksien haaveita rakentaa tai ostaa oma omakotitalo. Tähän pyytäisin vielä ministeriltä vastauksen: mikä on näkemyksenne, helpottaako tämä rahoituksensaantia vai vaikeuttaako?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

14.57 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Todellakin kannatan lämpimästi, että saataisiin näitä rahoitussääntöjä löyhennettyä ja järkevöitettyä. Uskon, että ministeri tekee tässä asiassa parhaansa ja hyvin kansainvälisesti koulutettuna, viisaana miehenä varmaan tarttuu tähän kaikilla voimillaan, että saadaan tämä asia kuntoon.

Kiitän myös edustaja Rantasta erinomaisesta kommentista. Olen vankkumaton kotimaisen energian kannattaja ja minä kannatan samalla myös kotimaista metsäteollisuutta, mikä ehkä monelta on jäänyt liian vähälle huomiolle.

Kaikki nämä äsken mainitut asiat liittyvät rahoitukseen. Jos me rupeamme tässä maassa pikkuhiljaa ymmärtämään sitä, voisimmeko jotakin tehdä itsekin, ei tarvitsisi ajaa jätettä Italiasta, koska se on se kaikkein pahin vaihtoehto. Mutta kun ministeri on lähtenyt tekemään tätä rahoitusta kuntoon, niin minä yritän omalta osaltani tehdä parhaani tämän kotimaisen energian hyväksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

14.58 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa herra puhemies! Nostan vielä esille järjestöjen rahaliikenteen. Sekä rahanpesulakiin että muuhun, EU-säätelyyn vedoten tavallisten järjestöjen toiminnasta pankkien kautta on tullut niin kallista, että moni yhteisö miettii, pitäisikö rahat laittaa jälleen kenkälaatikkoon ja ruveta palaamaan monta kymmentä vuotta taaksepäin.

Erittäin haasteellista on myös irtorahan tallettaminen — jos on ollut vaikkapa joku kylätapahtuma, niin siitä vaaditaan monisivuiset selvitykset, ettei se vain ole rahanpesua — mutta myöskin tilien ylläpito ja kaikki se byrokratia, mitä sinne liittyy. Byrokratia on suurta ja tilinpito kallista, ja pankit siinäkin vetoavat EU-säätelyyn. Kysyn ministeriltä myös: mitä voisimme tämän lainsäädännön yhteydessä tehdä niin, että suomalainen järjestötoiminta kukoistaisi ja tämä laki mahdollistaisi pankkien käytön jatkossakin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Puisto, kolme minuuttia, olkaa hyvä.

15.00 **Elinkeinoministeri Sakari Puisto:** Kiitoksia, hyvä puhemies ja edustajat! Tällä esityksellä on aika pitkä tausta, eli tämä lähtee finanssikriisistä, kohta jo lähes 20 vuotta sitten tapahtuneesta. Sehän johti siihen, että finanssialaa lähdettiin sääntelemään voimakkaammin. Yhdysvalloissa tehtiin esimerkiksi Dodd—Frank-reformi, ja kansainvälisesti on tehty kansainvälistä standardia pankkilainsäädännölle, ja se on tämä Basel III. Se kertoo paljon, että tämä Baselin pankkivalvontakomitean työ kesti vuoteen 2017 saakka, mistä siitäkin on jo pitkä aika, ja nyt sitä implementoidaan.

Tällä esityksellä ei kiristetä pääomavaatimuksia. Kun ajatellaan tätä koko kuvaa ja kun tässä on hyvin kokonaisvaltainen regulaatio, niin sillä on hallinnollisia vaikutuksia — valitettavasti, voisi sanoa — mutta sitten taas jäsenvaltioissa me kansallisilla optioilla pyritään hallinnollisesti kevyempään sääntelyyn, oikeasuhtaisuuteen ja joustavuuteen tässä isossa kehityksessä. Tämä keskeisin optio liittyy juuri tähän asuntoluottojen kokonaisriskipainolattiaan, mikä me otetaan käyttöön. Tämä tarkoittaa sitä, että pankki voi käyttää omaa sisäistä riskienhallintamallia, mikä johtaa siihen, että vakavaraisuusvaatimukset tällä mallilla ovat alhaisemmat, eli tämä on luotonannon kannalta myönteinen optio.

Aiheuttaako tämä vakavaraisuuteen huolia, kysyi edustaja Hamari. En näe niin, mutta tietysti aina, kun kevennetään vakavaraisuutta, siinä on olemassa mahdollisuus ikään kuin toiseen suuntaan. Mutta näkisin, että huoli on pikemminkin toistepäin, niin että meillä on liian kireä sääntely, niin kuin tässä keskustelussa on monessa kohtaa tullut esille.

Näitä muita asioita, mitä pyydettiin tekemään: Tässä otettiin se jäsenvaltio-optio käyttöön kokonaisriskipainolattialle. Kuten edustaja Kalmari totesi, Finnveran pienrahoitusohjelma jatkuu, siitä pidettiin huolta. Eduskunnassa on parhaillaan hallituksen asuntorahoitusesitys, jossa on mukana taloyhtiölainojen helpottaminen, siellä on asuntolainojen pidentäminen, asuntolainakatto eli tämä niin kutsuttu enimmäisluottosuhde. Näistä monet ovat Fivan päätöksen alla, osa hallituksen asetuksen alla. Ja järjestöjä koskien: Peruspankkipalveluselvitys on valmistunut joku aika sitten. Se lausuntokierros on päättynyt aika hiljattain, ja se tulee käsittelyyn pian. Eli siinä on tämä järjestökenttä, myös yrityspuoli, kuluttaja-asiakkaat, kuten esimerkiksi ikääntyneet ja vammaiset ihmiset, eli heidän asemaansa tarkastellaan siellä.

Onko tätä ilmiötä muualla? Sanoisin, että tästä on paljon keskustelua. Esimerkiksi viime kesänä tapasin Lontoon ylipormestarin, joka vastaa siis Lontoon finanssimarkkinoiden kehityksestä, Alastair Kingin. Hän on esimerkiksi vedonnut pankkeihin, että voitteko te

mennä ainakin piirun verran alaspäin tässä varovaisuudessa. Hän sanoi — tästä oli myös Helsingin Sanomissa juttu — että hän ei sano, että mennään ikään kuin kympistä vaikka ykköseen, mutta menkää nyt ainakin kympistä ysiin. Tämä oli hänen viestinsä.

Tässä keskeisimmät asiat, arvoisa puhemies.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.